

Aleksis K

Ptruu Fluorikki!

Siitä, pitäisikö vesijohtoveteen sekoittaa fluoria, on olemassa niin monta mieltä kuin on ikeniä ihmisellä. Hammaslääkärit sanovat, että fluori poistaisi hammasmädän ja he pääsisivät nuuskimasta ihmisten kitoja ja voisivat lopullisesti keskittyä posliinimaalaukseen. Toisten mielestä fluori voi olla vaarallista eikä sitä pitäisi tuputtaa pakolla kenellekään, onhan jokaisen oma asia, haluaako pitää hampaansa vai ei.

Koska asiaa ei ole vielä perusteellisesti tutkittu, tässä ei oteta siihen kantaa, vaan odotetaan että ajan hammas on pyörähtänyt pari varvia.

Muutamia tosiasioita on kuitenkin jo nyt käytössä. Tietosanakirja sanoo, että fluori on myrkkyyä, joka yhdessä vedyn kanssa muodostaa fluorivetyä. Sitä käytetään teollisuudessa mm. lasin syövyttämiseen. Vety on toinen veden alkuaineista. Siis jos siihen sekoitetaan fluoria, voidaan syövyttää lasia. Mutta hampaathan eivät ole lasia vaan hammaskiveä.

Toinen tosiasia on se, että vesihallitus on esittänyt fluorin sekoittamista maitoon mieluummin kuin veteen. Tämä perustuu siihen, että hammasmätää aiheuttavat esimerkiksi sokeri ja

maitohappo, ei vesi. Jos fluori pantaisiin veteen, siitä ei olisi mitään hyötyä, koska sekä vesi että fluori solahtavat oitis kurkusta jonnekin mahalaukkuun tai sinne päin. Mutta maito jää iljettävästi luuhaamaan hampaisiin ja nakertaa pikkuhiljaa niihin reikiä. Ja silloinhan vasta myrkkyyä tarvitaan jos milloin. Suussa syntyy fluorin ja maitohapon välillä kamala tappelu, jossa ei armoa anneta eikä pyydetä, periaatteessa on isku iskusta, hammas hampaasta. Mutta lopulta fluori lyö maitohappoa turpaan ja hampit jäävät terveiksi.

Ajatusta voitaisiin kehittää pitemmällekin jalostamalla hammasystävällinen lehmä, nimeltään Fluorikki, joka lypsäisi valmiiksi fluorattua maitoa. Silloin tosin keskustapuolue voisi panna hanttiin, koska siirtyminen peruselinkeinoista jalostuspuolelle tunnetusti vierottaa keskustapuolueen. Olisihan noloa, jos keupalaisen isännän laitumella käyskentelisikin fluorin tuotantoon erikoistunut demarinauta.

Lopuksi vielä retorinen kysymys. Jos kerran fluoria aiotaan pakkojuottaa kansalle, miksei saman tien ruveta sekoittamaan veteen vaikkapa aspiriinia tai sirttelemaan E-pillereitä rusinapulliin?